МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії,
Ректор Херсонського державного університету,
_____Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ
«14» травня 2022 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування (співбесіди) з

Анатомії людини

для здобуття ступеня вищої освіти **«бакалавр»** на 2 курс
на базі ступеня вищої освіти «бакалавр», «магістр» та освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» («перехресний» вступ)
(денна форма навчання)

Галузь знань: 22 Охорона здоров'я
Спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія

Херсон 2022

ЗМІСТ

	с.
1. Загальні положення	3
2. Зміст програми	5
3. Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробування (співбесіду) з анатомії людини	12
4. Список рекомендованої літератури	14
5. Критерії оцінювання знань фахового вступного випробування (співбесіди)	16

1. Загальні положення

Програма фахового вступного випробування (співбесіда) з анатомії людини складена для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня бакалавра на 2 курс на базі рівня вищої освіти «бакалавр», «магістр» та освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» («перехресний» вступ) розроблена відповідно до типових (авторських) програм.

Організація та проведення фахового вступного випробування (співбесіди) відбувається у порядку визначеному у Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за рівнем вищої освіти бакалавр.

Результат фахового вступного випробування (співбесіди) оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів.

Оцінювання знань з вступного випробування здійснюється за критеріями «рекомендовано (оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів)»/«не рекомендовано (оцінюється за шкалою від 0 до 99 балів)». У випадку, якщо абітурієнт не склав вступне випробування, він втрачає право брати учать у конкурсному відборі за цією спеціальністю.

Перепусткою на тестування є Аркуш результатів вступних випробувань, паспорт.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член фахової атестаційної комісії вказує причину відсторонення та час. При перевірці така робота дешифрується і за неї виставляється оцінка менше мінімальної кількості балів, визначеної Приймальною комісією та Правилами прийому, для

допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом, незважаючи на обсяг і зміст написаного.

Вступники, які не з’явились на фахове вступне випробування (співбесіду) з анатомії людини без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

Зміст програми

Вступ

Анатомія людини - наука про форму, будову і становлення організму людини. Місце анатомії в системі біологічних наук. Класифікація анатомічних наук. Описовий, функціональний, віковий, еволюційний методи дослідження. Сучасні методи анатомічних досліджень. Етапи розвитку анатомічних знань. Українська школа анатомії. Місце людини в системі тваринного світу. Особливості будови тіла людини, які виникли в зв'язку з трудовою діяльністю. Поняття про основні стадії онтогенезу людини. Визначення понять "орган", "система органів", "апарат", організм як ціле. Осі та площини тіла. Анатомічна номенклатура.

Скелет та його сполучення. (Остеологія та остеосиндесмологія)

Скелет як частина опорно-рухового апарату. Кістка як орган. Будова кісток, їх форма. Щільна та губчаста речовина та їх значення. Кістковий мозок. Класифікація кісток. Ріст, розвиток та вікові особливості кісток. Вплив фізичного навантаження на ріст та розвиток кісток. Точки окостеніння. Відновлення кісток після переломів. Сполучення кісток - синартрози і діартрози. Види зрощення кісток за допомогою сполучної, хрящової та кісткової тканини. Будова суглобів і осі обертання. Кістки тулуба, їх сполучення. Будова хребців, ребер і грудини. Хребет і грудна клітина як ціле. Конституційні особливості грудної клітини. Особливості будови хребта дітей, що ускладнюють тривале стояння. Вікові зміни скелету тулуба. Вплив умов на його будову.

Кістки кінцівок та їх сполучення. Скелет верхніх та нижніх вільних кінцівок і поясів плечового і тазового, зберігання в них рис будови кінцівок примітивного наземного хребетного.

Кістки верхньої кінцівки, їх сполучення, кістки нижньої кінцівки, їх сполучення. Онтогенез, вікові та статеві особливості скелета кінцівок.

Скелет голови (череп). Мозковий та лицевий відділи. Кістки черепа та їх сполучення. Топографія черепа. Дах (склепіння) і основа мозкового черепа. Отвори на черепі і їх призначення. Порожнини лицевого черепа, очні ямки. Ротова, носова порожнини і пов'язані з ними повітряносні пазухи. Основні форми черепа. Вікові особливості черепа.

М'язова система (Міологія)

М'язи - активна частина опорно-рухового апарату тіла. Будова скелетних м'язів. Будова саркоміра. Механізм скорочення смугастого волокна. М'яз як орган. Класифікація м'язів. Робота м'язів - статична і динамічна. Динаміка руху скелетних м'язів. Сила м'язів. Вікові особливості м'язів. Вплив фізичного навантаження на структуру та функції м'язів. М'язи голови. Мімічна і жувальна мускулатура, їх кріплення та функції. М'язи шиї. Поверхневі та глибокі м'язи шиї, їх кріплення та функції. М'язи тулуба. М'язи грудей. Поверхневі та глибокі м'язи грудей, їх кріплення та функції. М'язи живота. Поверхневі та глибокі м'язи живота, їх кріплення та функції. М'язи спини. Поверхневі та глибокі м'язи спини, їх кріплення та функції. М'язи верхньої кінцівки. М'язи поясу верхньої кінцівки, їх кріплення та функції. М'язи плеча. М'язи згиначі передньої групи плеча. М'язи розгиначі задньої групи плеча. М'язи передпліччя. М'язи згиначі передпліччя, їх кріплення. М'язи розгиначі передпліччя, їх кріплення. М'язи кисті. М'язи підвищення великого пальця, їх кріплення. М'язи підвищення мізинця, їх кріплення. М'язи нижньої кінцівки. М'язи поясу нижньої кінцівки, кріплення та функції. М'язи стегна. М'язи згиначі та розгиначі стегна, їх кріплення. М'язи - обертачі стегна, їх кріплення. М'язи згиначі та розгиначі гомілки, їх кріплення. М'язи супінатори та пронатори гомілки. М'язи стопи, їх кріплення та функції. Використання даних анатомії у фізичному вихованні. Анатомо-функціональні передумови для формування постави у шкільному віці.

Нутрощі (Спланхнологія)

Загальний огляд внутрішніх органів, поділ їх на системи, закономірність їх будови, слизові оболонки, залози, м'язові оболонки, серозний покрив. Серозні порожнини тіла і їх розвиток. Топографія внутрішніх органів.

Система органів травлення.

Філогенез. Загальна характеристика. Ембріогенез. Гістологічна будова стінки травного шляху в цілому і за відділами. Вікові особливості. Ротова порожнина, її стінки. Слинні залози і їх протоки. Зів і піднебіння, мигдалики. Зуби: молочні і постійні. Глотка, її частини, порожнина і стінка. Сполучення глотки. Перехрестя травного і дихального апарату. Мигдалики і лімфоїдне кільце глотки, його значення. Шлунково-кишковий тракт. Стравохід. Шлунок, його будова і топографія. Мікроскопічна будова стінки шлунка. Тонкий кишечник, дванадцятипала кишка, протоки, що в неї відкриваються. Брижова частина тонкої кишки. Порожниста і клубова кишки.

Підшлункова залоза, будова, топографія, особливості її гістологічної структури у зв'язку з подвійною функцією. Печінка, її функції та мікроскопічна будова. Відношення до очеревини. Жовчні протоки і жовчний міхур. Особливості кровоносної системи печінки. Товстий кишечник, його відділи. Будова, топографія і відношення до очеревини. Особливості будови слизової та м'язової оболонки. Функціональне значення різних відділів шлунково-кишкового тракту. Очеревина, її значення. Брижі, чепці.

Система органів дихання

Розвиток і загальна характеристика. Носова порожнина. Гортань, її хрящі, суглоби, зв'язки, м'язи, порожнина. Поділ порожнини гортані на присінок, область голосової щілини і підзв'язковий простір. Гортань як орган голосоутворення. Гігієна голосу в період статевого дозрівання. Трахея і бронхи. Легені, їх топографія, частини, поверхні, корінь і ворота.

Розгалуження бронхів у легенях. Мікроскопічна будова легень. Ацінус - структурно-функціональна одиниця легень. Особливості кровообігу в зв'язку з функцією газообміну.

Механізм дихання. Плевра, її листки, порожнина. Середостіння: органи, що складають переднє і заднє середостіння. Вікові особливості органів дихання. Вплив фізичного навантаження і тренування на розвиток дихальної системи.

Система органів сечовиділення

Розвиток і загальна характеристика. Нирки, форма, положення, фіксація, відношення до очеревини. Кіркова і мозкова речовина нирки. Мікроскопічна будова. Нефрон - структурно-функціональна одиниця нирки. Особливості кровопостачання нирки. Сечоводи, сечовий міхур, сечівник і сфінктери, їх будова, значення, вікові особливості.

Чоловічі статеві органи. Розвиток яєчка. Сім'явивідні протоки, сім'яний канатик. Передміхурова залоза (простата) і сім'яні міхурці. Сечостатевий канал і печеристі тіла. Вікові особливості чоловічої статевої системи. Аномалії розвитку чоловічих статевих органів.

Жіночі статеві органи, їх ембріогенез та загальна характеристика. Яєчник, маточні труби, матка, їх будова, відношення до очеревини і зв'язки. Вікові та циклічні особливості. Будова жіночої статевої системи. Плацента, аномалії розвитку жіночих статевих органів. Молочна залоза. Область промежини. Тазова і сечостатева діафрагми. Жіноча і чоловіча промежини, їх будова та топографія.

Судинна система (Ангіологія)

Значення судинної системи. Філогенез кровоносної системи. Розвиток органів кровообігу. Жовточний, плацентарний і легеневий кровообіг. Поділ судинної системи на кровоносну і лімфатичну. Кола кровообігу. Мікроциркуляторні русла.. Артерії, вени, капіляри: будова їх стінок.

Рефлексогенні зони. Закономірності розміщення та розгалуження судин. Значення анастомозів і колатерального кровообігу.

Серце, його форма. Стінки, порожнини, клапани. Серцевий м'яз, його особливості та іннервація. Провідна система серця. Власні судини серця. Навколосерцева сумка. Топографія серця у зв'язку з вертикальним положенням тіла.

Судини малого кола кровообігу. Легеневий стовбур, його гілки, функція, топографія. Легеневі вени. Артерії і вени великого кола кровообігу. Гілки дуги аорти, грудної і черевної аорти. Система верхньої і нижньої порожнистих вен. Розвиток серця. Кровообіг плода. Особливості серцево-судинної системи людини.

Лімфатична система і її значення. Склад лімфи. Лімфатичні капіляри, судини і протоки.. Будова лімфатичних вузлів і їх функція. Топографія основних елементів лімфатичної системи. Роль лімфатичної системи при поширенні інфекції в організмі.

Органи кровотворення та імунної системи. Кістковий мозок і його розподіл в ембріональний та постембріональний періоди розвитку. Вилочкова залоза (тімус). Лімфатичні регіональні скупчення. Селезінка, її будова і функція.

Органи внутрішньої секреції (безпротокові залози)

Будова і функції органів внутрішньої секреції. Вікові особливості. Значення ендокринних залоз в обміні речовин і розвитку організму. Поняття про гіпо- і гіперфункцію.

Епіфіз (шишкоподібне тіло) і гіпофіз. їх форма, будова і топографія. Щитоподібна та паращитоподібна залози, їх топографія, будова і функції. Хромафінна система органів: надниркові залози і параганглії, їх будова і значення, інтерреналові залози. Ендокринні острівці підшлункової залози. Ендокринна частина статевих залоз внутрішньої секреції.

Нервова система (Неврологія) Значення нервової системи та її загальна характеристика. Нейрон, нервове волокно, рецептори, ефектори та синаптичні закінчення. Нейроглія. Сіра і біла речовини мозку. Поділ нервової системи на центральний і периферичний відділи. Оболонки мозку. Ембріогенез нервової системи. Еволюція спинного мозку і головного мозку хребетних. *Спинний мозок.* Спинальні ганглії. Корінці спинного мозку. Провідні шляхи спинного мозку: Спинномозкові нерви, їх кількість, місце відгалудження й виходу. Гілки спинномозкових нервів. Особливості в розміщенні вентральних гілок, міжреберні нерви, шийне, плечове, поперекове й крижове сплетення, їх головні гілки і ділянки іннервації. *Головний мозок.* Ембріогенез і вікові зміни. Відділи головного мозку. Ретикулярна формація. Судини. Стовбурова частина мозку як продовження спинного мозку. Довгастий мозок, його морфологія та розшарування сірої та білої речовини. Задній мозок і морфологія моста, мозочка та його ніжок. Топографія білої та сірої речовини. Четвертий шлуночок мозку і пластинки чотиригорбкового тіла; розміщення сірої та білої речовини. Червоноядерно-спиномозковий, покришко-спинномозковий шляхи, бічна петля. Водопровід мозку. Значення різних ділянок проміжного мозку. Кінцевий мозок. Морфологія великих півкуль, їх частини, борозни і закрутки. Будова бічних шлуночків. Кора, її мікроскопічна будова. Біла речовина півкуль. Підкоркові (базальні) ядра: смугасте тіло. Огорожа і мигдалеподібне ядро, їх значення, Пірамідні (корково-ядерні та корковоспинномозкові шляхи). Екстрапірамідна система. Поняття про цитоархітектоніку та мієлоархітектоніку кори. Основні поля кори великих півкуль. Проблеми локалізації функцій. Лімбічна система. Кора як система мозкових кінців аналізаторів, міжаналізаторні зони. Вікові зміни кори. Черепні нерви, їх кількість, походження, склад волокон, місця виходу від мозку і виходу з черепу та зони інервації. Автономна нервова система, її анатомічні і функціональні особливості. Рефлекторна дуга автономної нервової системи. Симпатичний відділ нервової системи, його центральні нейрони. Симпатичний стовбур, вузли, нерви і сплетення. Парасимпатичний

відділ автономної нервової системи, його центральні нейрони. Шляхи виходу парасимпатичних волокон на периферію, їх вузли і зони іннервації.

Аналізатори і органи чуття (Естезіологія)

Поняття про аналізатори. Значення органів чуття як периферичної частини аналізаторів. Розвиток органів чуття. *Шкіряний та руховий аналізатори.* Розвиток та будова шкіри; її придатки і похідні. Капілярні візерунки. Особливості пігментації шкіри людини. Волосся і нігті. Шкірні залози. Іннервація шкіри, її рецептори. Гігієна шкіри. Опіки. Перша допомога. Пропріорецептори — рецептори м'язово-суглобової чутливості. Провідниковий і центральний відділи шкіряного і рухового аналізаторів. Спинномозкові шляхи, тонкий і клиноподібний пучки та волокна сенсорного ядра трійчастого нерва. *Зоровий аналізатор.* Онтогенез органу зору. Очне яблуко, його оболонки, камери. Сітківка, її мікроскопічна будова. Ядро очного яблука і світлозаломлювальний апарат ока. Провідний і центральний відділи зорового аналізатора. Структурно-функціональні особливості акомодаційного апарату ока людини у зв'язку з його трудовою діяльністю. Близько- і далекозорість. Вікові особливості ока. Допоміжний апарат ока. Гігієна зору. *Слуховий та присінковий аналізатори.* Зовнішнє вухо та його рудиментарні утворення. Середнє вухо. Слухова труба. їх функціональні призначення. Внутрішнє вухо, кістковий та перетинчастий лабіринти. Спіральний орган і його мікроскопічна будова. Провідний і центральний відділи слухового і присінкового аналізаторів. Удосконалення органа слуху людини у зв'язку з розвитком мови. *Смаковий і нюховий аналізатори.* Орган смаку. Смакові горбочки, їх будова та розміщення. Смакові нерви людини. Провідні шляхи і центри аналізатора смаку. Орган нюху. Специфічні клітини в слизовій оболонці нюхової частини, тракти,трикутники. Провідні шляхи і центри аналізатора нюху.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ (СПІВБЕСІДА) З «АНАТОМІЇ ЛЮДИНИ»

1. Анатомія як наука. Анатомічні методи дослідження.
2. Будова та класифікація кісток.
3. Будова та класифікація суглобів.
4. Типи з’єднань кісток.
5. Будова хребців.
6. Загальна будова хребта, його з’єднання.
7. Особливості будови верхньої кінцівки.
8. Особливості будови нижньої кінцівки.
9. Таз, його будова.
10. Кістки черепа. Особливості будови та з’єднання.
11. Будова мозкового відділу черепа.
12. Будова лицьового відділу черепа.
13. Вікові особливості скелета.
14. Допоміжні утвори суглобів.
15. Загальна будова ендокринної системи.
16. Положення людини в природі. Подібність в будові із тваринами.
17. Класифікація скелетних м’язів.
18. Жувальні м’язи, кріплення та функції.
19. Мімічні м’язи, кріплення та функції.
20. Глибокі м’язи спини, кріплення та функції.
21. Поверхневі м’язи спини. Кріплення та функції.
22. М’язи живота. Кріплення та функції.
23. М’яз як орган, його будова.
24. Загальна будова і функції травної системи.
25. Будова зубів. Зубна формула.
26. Топографія, будова і функції шлунка.
27. Будова і функції тонкої кишки.

28. Будова і функції товстої кишки.
29. Топографія, будова і функції печінки.
30. Топографія, будова і функції підшлункової залози.
31. Слинні залози, їх будова, функції, топографія.
32. Жовчний міхур, будова, функції, топографія.
33. Загальна будова дихальної системи.
34. Будова легень, ацинуса, альвеол.
35. Загальна будова сечовидільної системи.
36. Будова нефрону, утворення сечі.
37. Топографія, будова і функції нирок.
38. Кола кровообігу, їх схематична будова.
39. Загальна будова серцево-судинної системи.
40. Будова та топографія серця..
41. Будова лімфатичної системи.
42. Топографія і будова щитоподібної залози.
43. Будова і функції спинного мозку.
44. Спиномозкові нерви.
45. Відділи головного мозку.
46. Провідна система серця.
47. Будова вегетативної нервової системи.
48. Зоровий аналізатор. Будова та функції органу зору.
49. Слуховий аналізатор. Будова та функції органу слуху.
50. Будова шкіри.

3. Список рекомендованої літератури.

1. Анатомический атлас человеческого тела /Под ред. Ф. Кишш, Я. Сентаготаи. - Т. 1: Костная система. Суставная система. Мышечная система. - Будапешт: Изд-во АН Венгрии «Медицина», 1973. -314 с.
2. Анатомія людини (у двох частинах). Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. К.А. Дюбенка. — Ч.1. - К.: ВАТ «Поліграфкнига», 2008. — 528 с.
3. Аносов І.П., Хоматов В.Х. Анатомія людини у схемах. - К.: Вища школа, 2002. - 191 с.
4. Гилберт С. Биология развития. Т. 1-3. — Москва: Мир, 1993-1995. - 982 с.
5. Головацький А.С., Черкасов В.Г., Сапін М.Р., Федонюк Я.Л. Анатомія людини. -Вінниця: Нова Книга, 2010. - Т. 1. - 368 с.
6. Елисеев Е.Г., Афанасьев Ю.И., Котовский Е.Ф. Атлас микроскопического строения клеток тканей и органов: — Москва: Медицина, 1970. - 452 с.
7. Коляденко Г.І. Анатомія людини: Підручник.-4-те вид.-К.: Либідь, 2007.- 384 с.
8. Крылова Н.В., Искренко И.А. Анатомия скелета. Анатомия человека в схемах и рисунках. Атлас-пособие. - М.: Издательство Российского Университета дружбы народов, 2005. — 84 с.
9. Очкуренко О.М., Федотов О.В. Анатомія людини: Навч. посібник. 2-ге вид., перероб. і допов. - К.: Вища школа, 1992. - 334 с.
10. Привес М.Г. Анатомия человека / Привес М.Г., Лысенков Н.К., Бушкович В.И. - СПб.: Гиппократ, 2002. - 704 с.
11. Сапин М.Р. Анатомия человека / Сапин М.Р., Никитюк Д.Б.- В 3 томах. - М.,Элиста: АПП "Джангар", 1998. -Т. 1 -528 с.
12. Свиридов О.І. Анатомія людини: Підручник для стомат. фак. ВМНЗ 3-4 р.а. -К.: Вища школа, 2001.-399 с.
13. Синельников Р.Д., Синельников Я.Р. Атлас анатомии человека: Учеб. Пособие. - 2-е изд, стереотипное. - В 4 томах. Т.1. - М: Медицина, 1996. - 344 с.

14. Фениш Хайнц Карманный атлас анатомии человека. Минск: Вышэйшая школа, 2000. – 464 с.

INTERNET – ресурси (Основні Web – сторынки в INTERNET)

1. http://belkontakt.ru/bioligiya/70-anatoviya-cheloveka-pod-red-privesa-mg.gtml Привес М.Г. Анатомия человека / Привес М.Г., Лысенков Н.К., Бушкович В.И. - СПб.: Гиппократ, 2002. - 704 с.

2. http://meduniver.com/Medical/Anatom/ Анатомія людини в малюнках

3. http://www.med-edu/ru/basic-science/anatom/acland_anatomy Атлас з анатомії людини Acland's

4. http://www.ulsu.ru/com/faculties/fmed/humananatomy/anatomicum/education_resources/ Учбові анатомічні ресурси

5. http:// www.ulsu.ru/com/faculties/fmed/humananatomy/anatomicum/anatsociety/ Професійні спілки анатомів

6. http:// www.ulsu.ru/com/faculties/fmed/humananatomy/anatomicum/anatsociety/ Наукові журнали з анатомії та антропології іноземними та російською мовами

4. Критерії оцінювання фахового вступного випробування (співбесіди) з «Анатомії людини»

Кількість балів	Характеристики критеріїв оцінювання знань
200,0 – 180,0	Абітурієнт має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу анатомії людини. Має чіткі адекватні наукові уявлення про сучасний стан розвитку анатомії людини. Вільно володіє понятійним апаратом, знає основні проблеми анатомії людини, її мету та завдання. Вміє самостійно доводити, пояснювати зв'язок між будовою і функціями.
179,0 - 160,0	Абітурієнт має міцні ґрунтовні знання з усього теоретичного курсу анатомії людини, але може допустити незначні неточності в формулюванні понять чи при інтерпретації їх. Недостатньо володіє вміннями доводити, пояснювати окремі поняття. Вміє самостійно оцінювати різноманітні відхилення від норми.
159,0 - 140,0	Абітурієнт знає програмний матеріал повністю, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі певної теми. Рівень самостійності мислення недостатній. Не досить володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням. Вміє робити висновки, виправляти допущенні помилки.
139,0 - 120,0	Абітурієнт знає основні положення програмного матеріалу, має уявлення про основні закономірності анатомії людини, але його знання мають загальний характер Не вміє встановлювати основні закономірності. Пояснення основних процесів відбувається на емпіричному рівні. Не вміє встановлювати логічну послідовність в будові, структурі, функціях, допускає помилки у визначенні основних понять.
119,0 - 100,0	Абітурієнт знає основні положення з дисципліни, має уявлення про анатомію людини, але його знання мають загальний характер. Він замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні, що свідчить про низький рівень сформованості компетентності.

Затверджено на засіданні кафедри (протокол № 7 від 10.03.2022 року)

Укладач програми:

_____ Євген ЛИСЕНКО

голова фахової атестаційної комісії,
кандидат медичних наук,
доцент кафедри медицини